

FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA
DEPARTMAN ZA GRAĐEVINARSTVO I GEODEZIJU
LABORATORIJA ZA GEODEZIJU

OSNOVE GEONAUKA

Profesor: Doc. dr Mehmed Batilović, mast. inž. geodez.

mehmed@uns.ac.rs

Saradnik u nastavi: Đuro Krnić, dipl. inž. geodez.

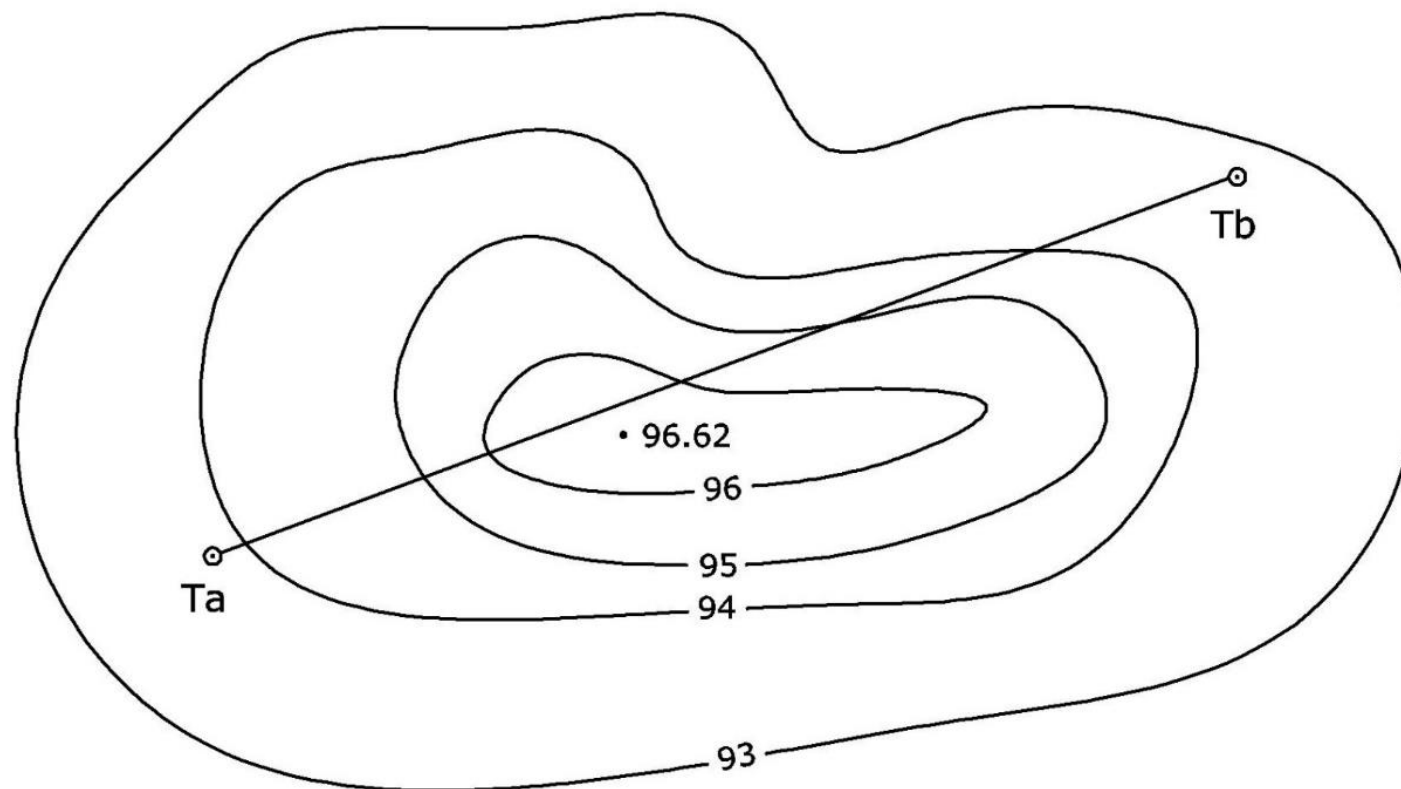
djuuro.geo@uns.ac.rs

Podužni profil terena

Na datoj topografskoj podlozi u razmeri $R = 1:2000$ iscrtati podužni profil terena na milimetarskom papiru.

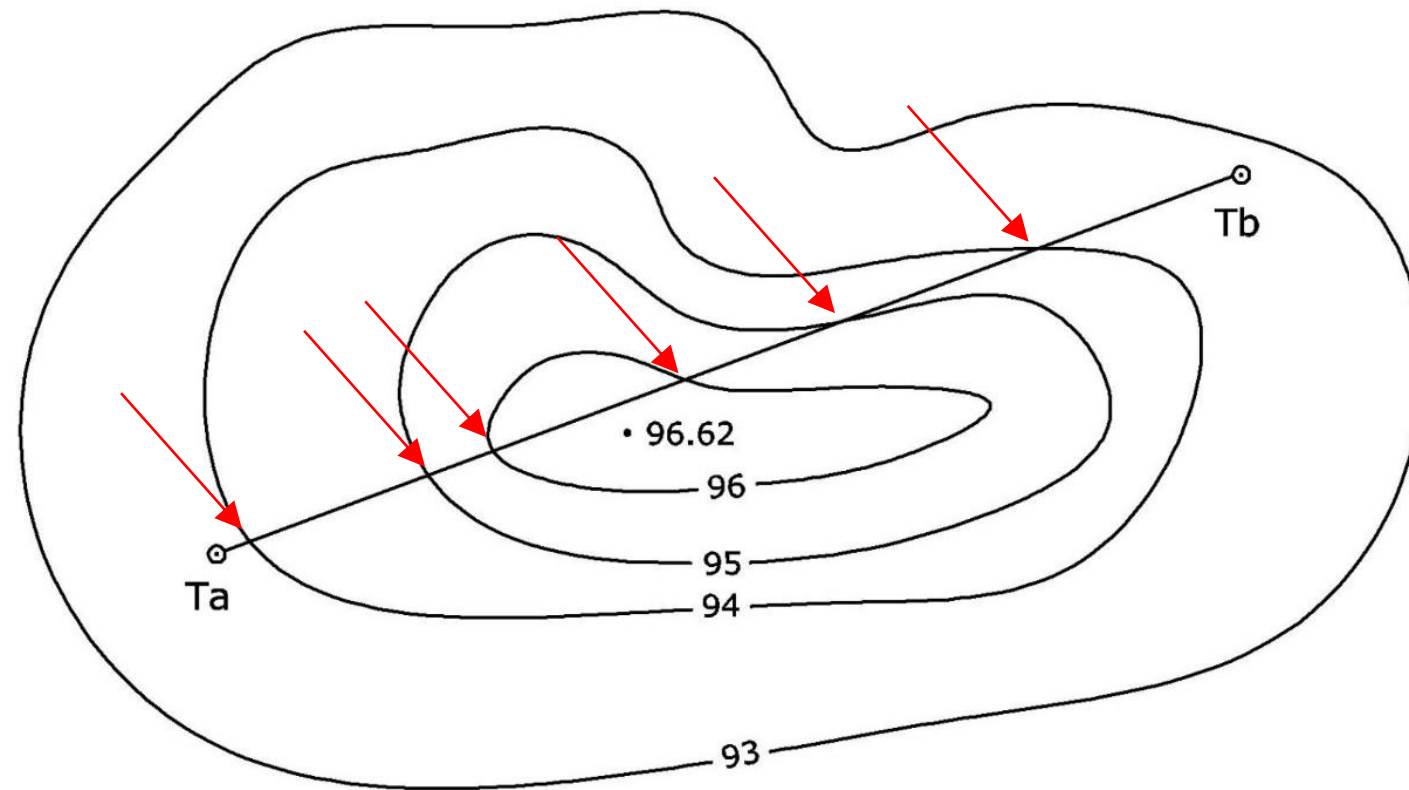

$R=1:2000$

Podužni profil terena

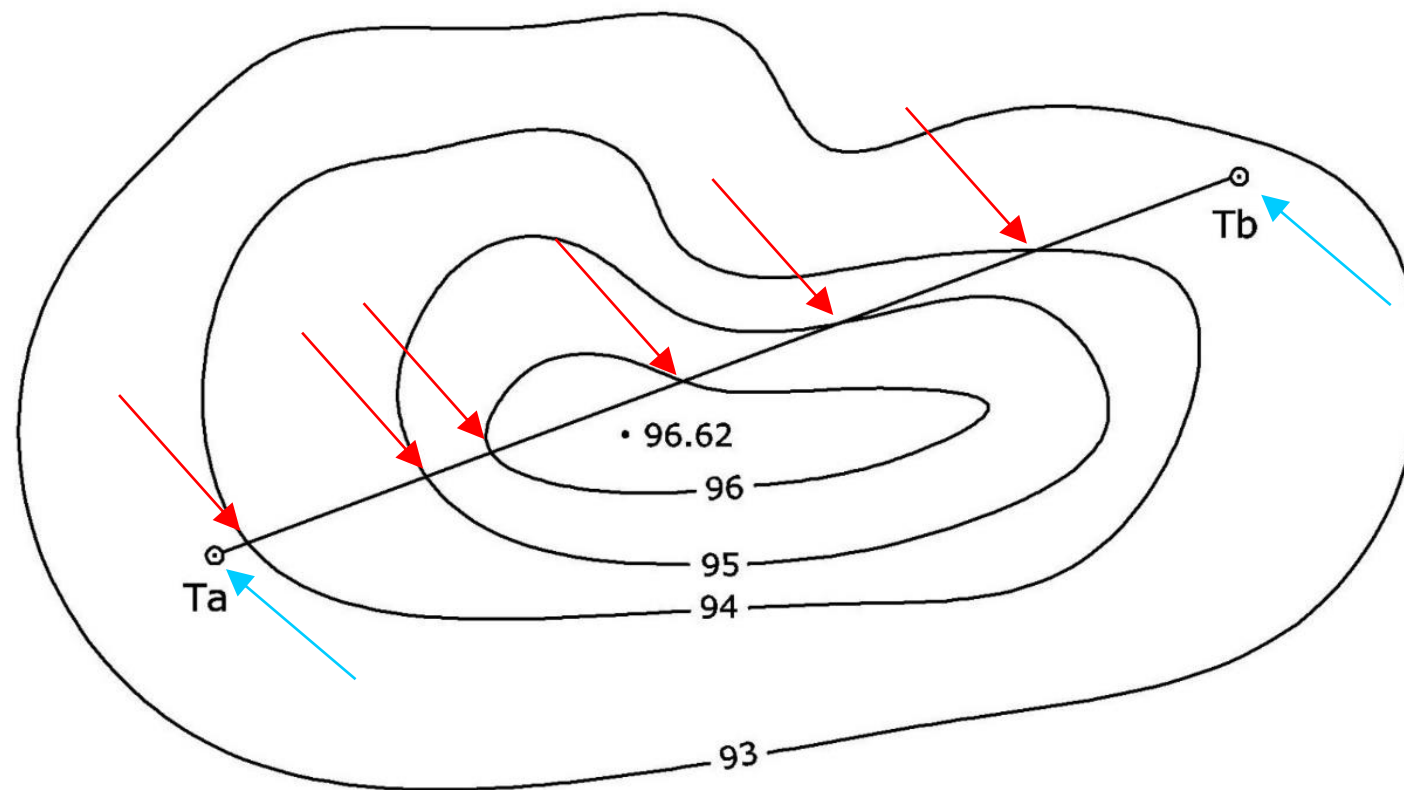
Karakteristične tačke – presek sa izohipsom

R=1:2000

Podužni profil terena

Karakteristične tačke – početna i krajnja tačka (Ta i Tb)

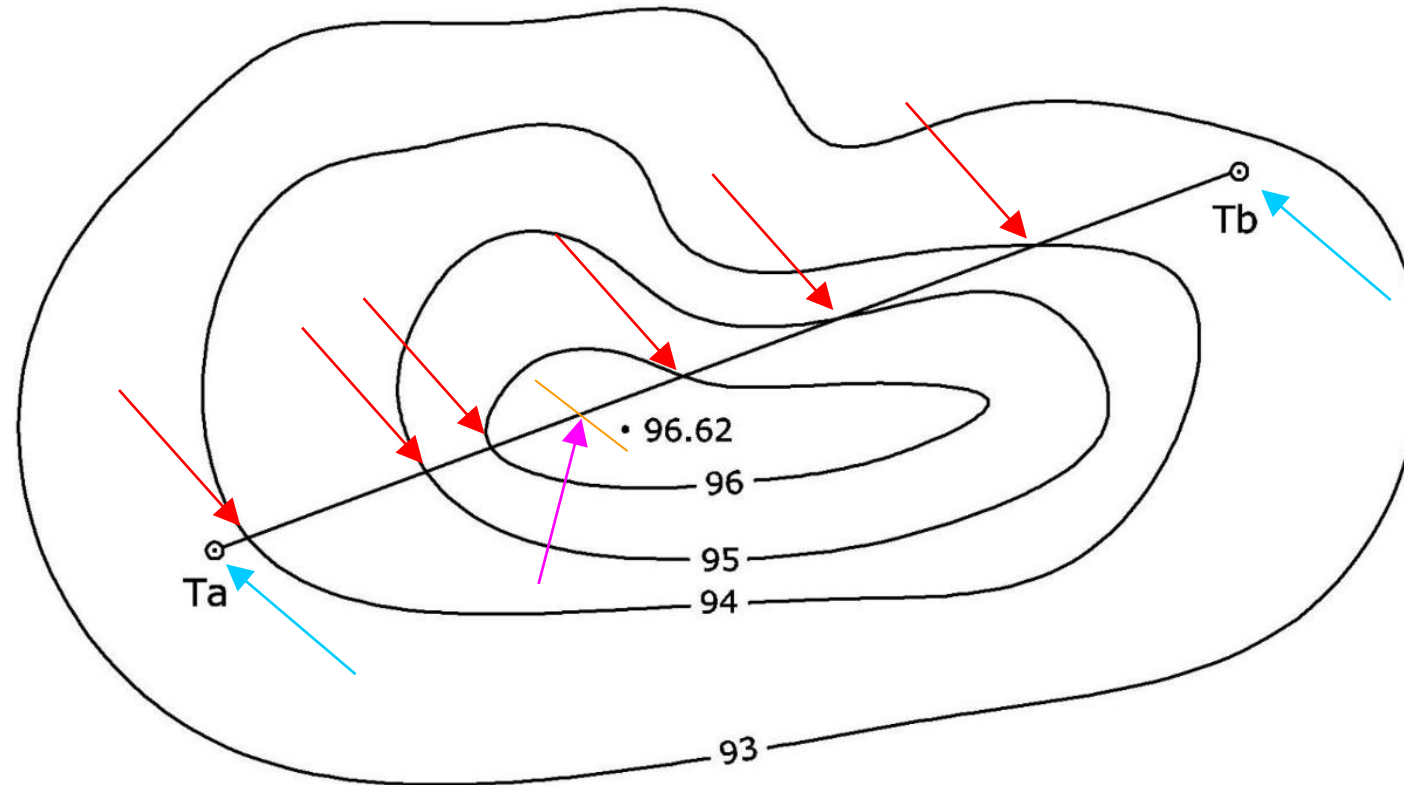

R=1:2000

Podužni profil terena

Karakteristične tačke – prevojna tačka (kada profil zaredom dva puta seče istu izohipsu ubacuje se prevojna tačka)

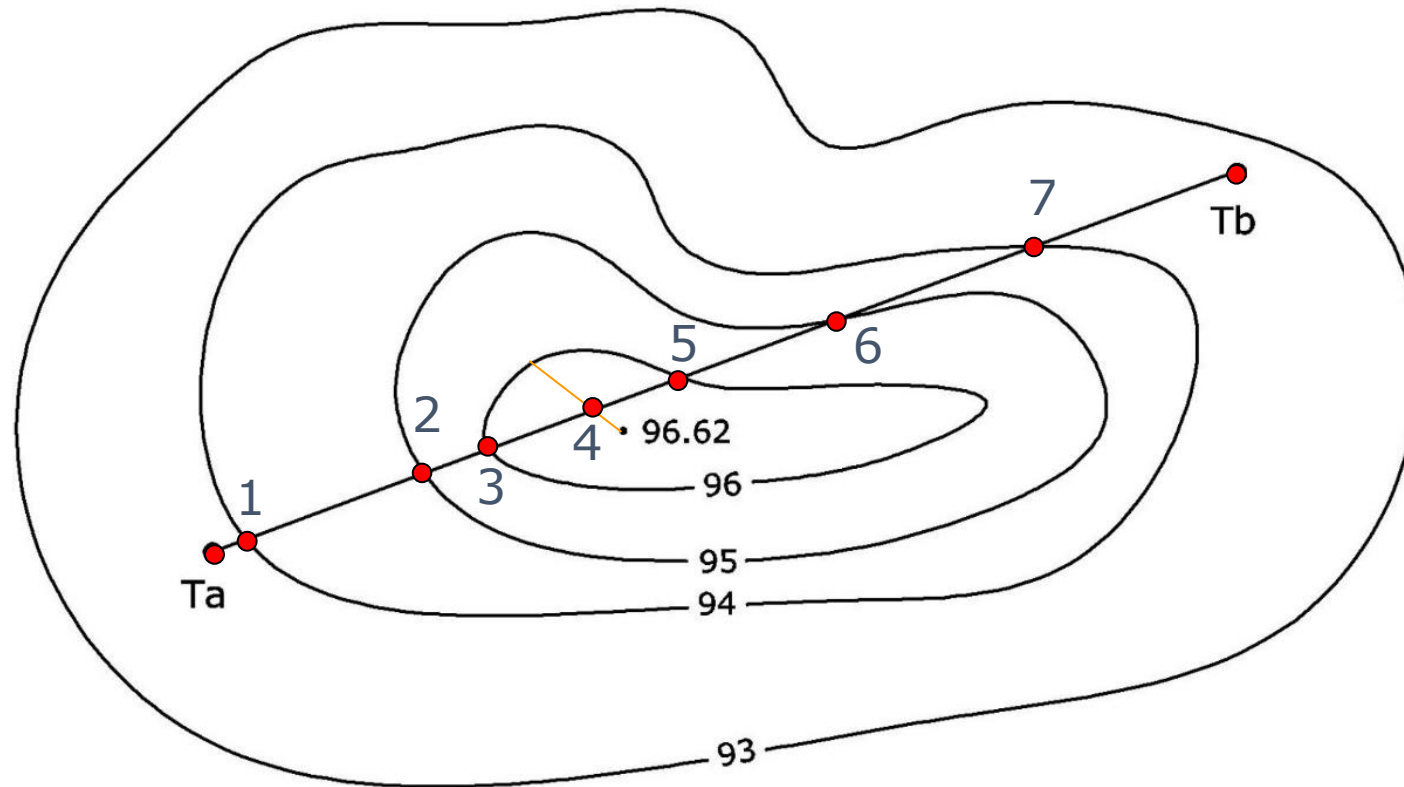

R=1:2000

Podužni profil terena

Karakteristične tačke se numerišu i za svaku tačku je potrebno odrediti stacionažu (udaljenost od početne tačke) i nadmorsku visinu.

R=1:2000

Stacionaža

Predstavlja pojam koji se koristi u građevinarstvu i geodeziji kako bi se označila pozicija određene tačke na nekom linearnom objektu, kao što su:

1. putevi,
2. pruge,
3. kanali ili
4. cevovodi.

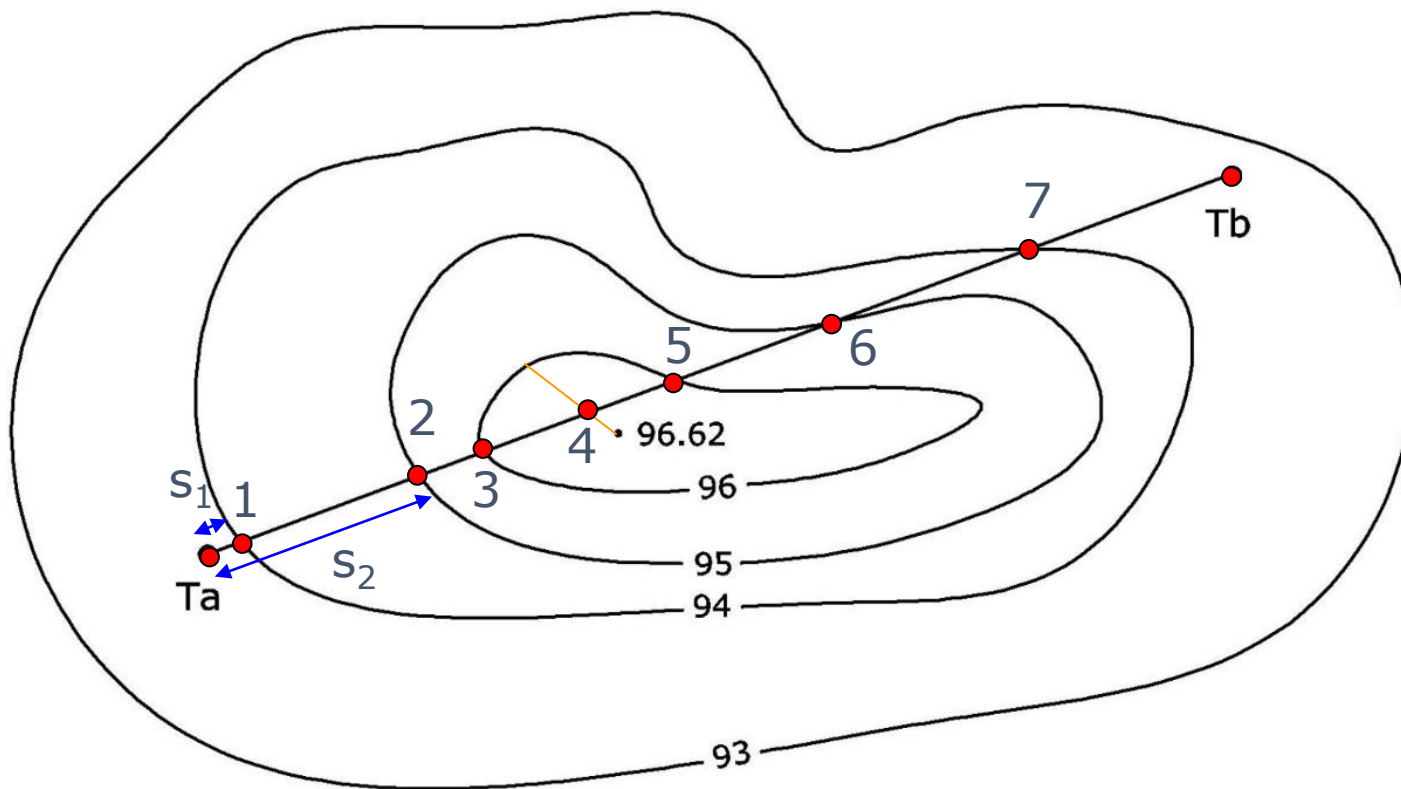
To je numerička vrednost koja se koristi za identifikaciju i lociranje tačaka duž linearnog objekta, obično izražena u metrima ili kilometrima.

Osnovna tačka, koja se često naziva "nulta stacionaža", označava početak linearnog objekta, dok se ostale tačke određuju u odnosu na tu nultu tačku.

Podužni profil terena

Stacionaža se meri na topografskoj podlozi lenjirom.

R=1:2000

Pisani podužni profil

T	H [m]	stacionaža		
		1:2000 [mm]	1:1 [m]	1:500 [mm]
T ₁		0		
1		3		
2		5		
3		9		
T ₂				

T	H [m]	stacionaža		
		1:2000 [mm]	1:1 [m]	1:500 [mm]
T ₁		0		
1		3	6	12
2		5	10	20
3		9	18	36
T ₂				

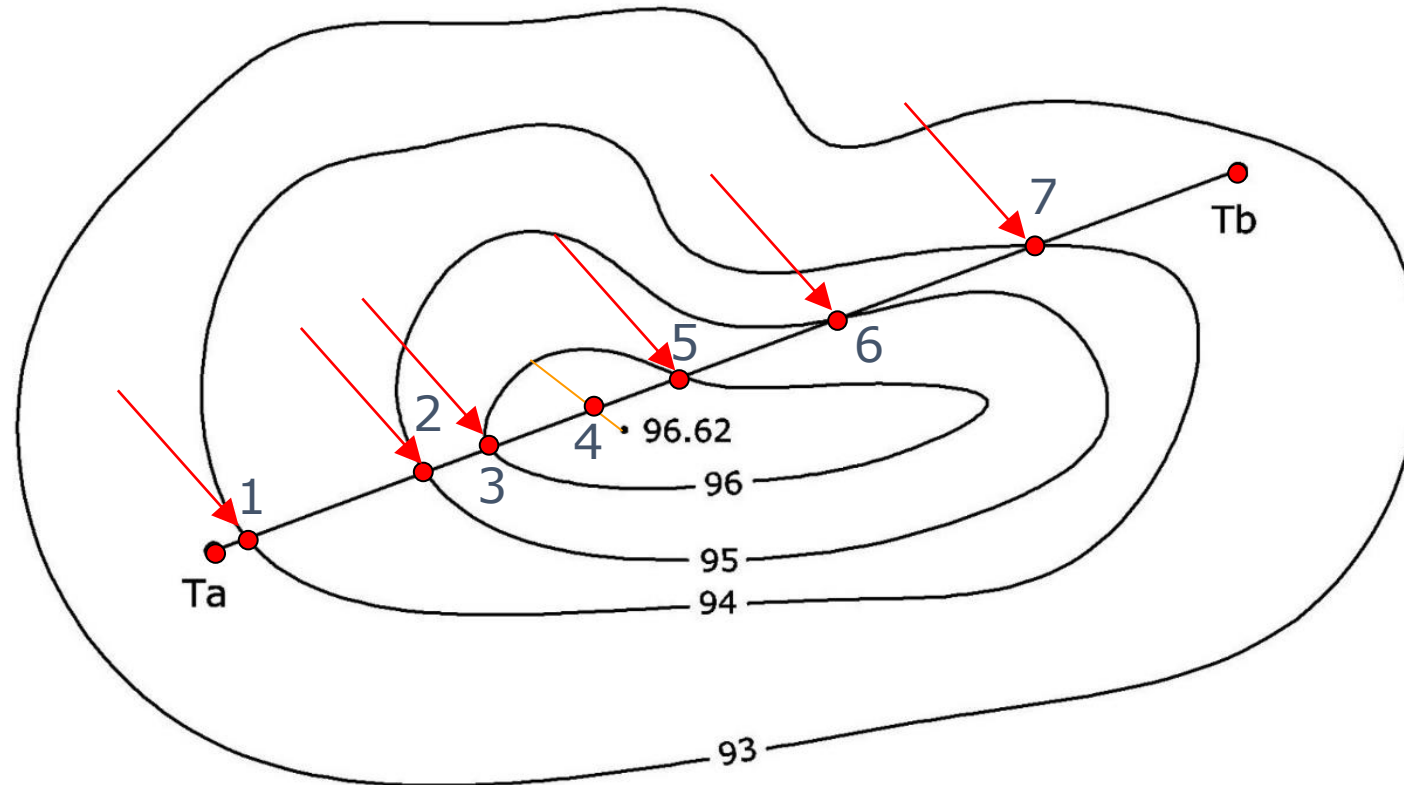
Kolona 1:2000 se meri direktno na planu u milimetrima.

Kolona 1:1 se preračunava (pomnožiti sa imeniocom razmere i pretvoriti u metre).

Kolona 1:500 se preračunava (podeliti sa 500 i pretvoriti u milimetre).

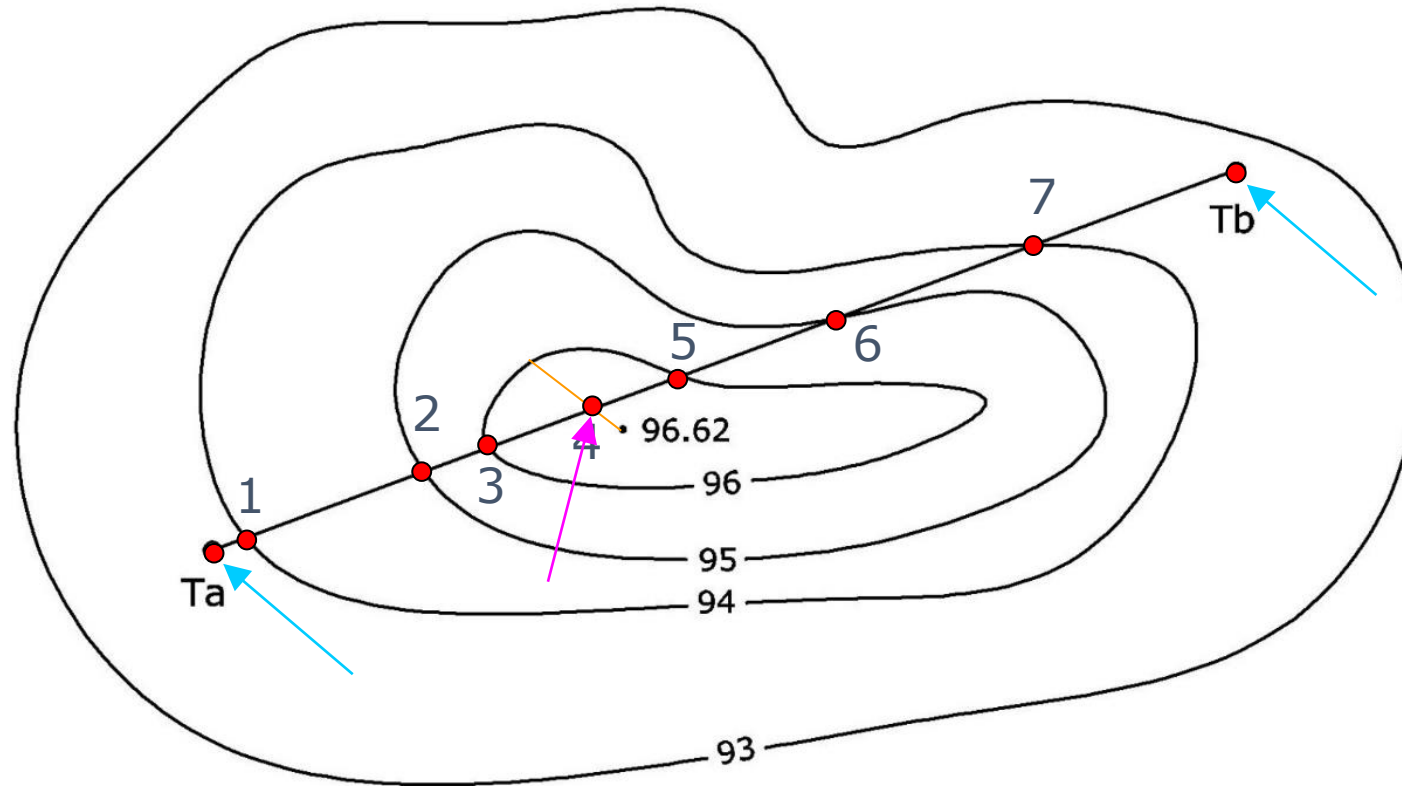
Nadmorska visina za tačke koje leže na izohipsi se direktno očitava sa izohipse.

R=1:2000

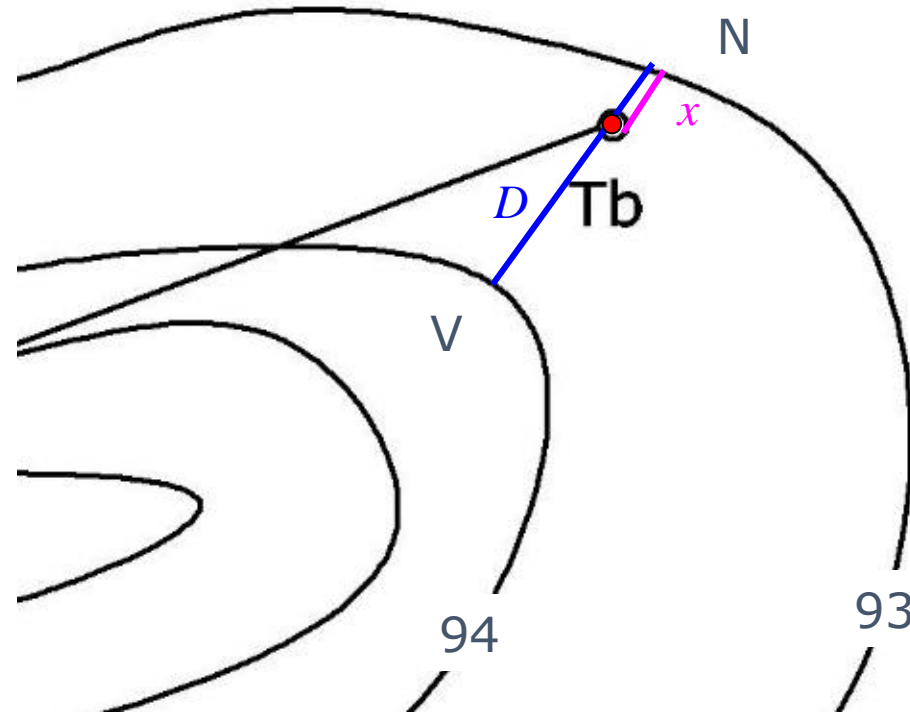

Nadmorska visina za tačke koje leže između dve izohipse se računa u postupku interpolacije.

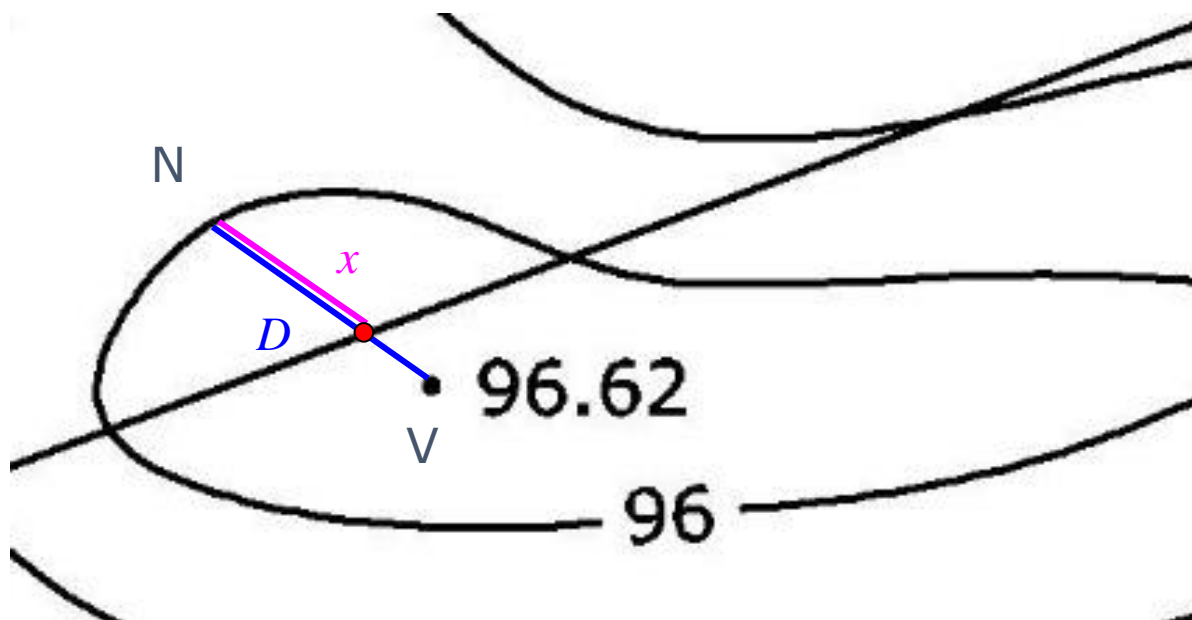

R=1:2000

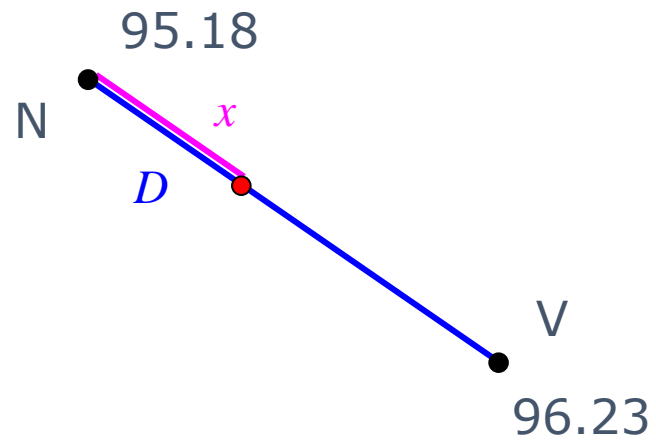
1. Slučaj interpolacije: tačka se nalazi između dve izohipse.

2. Slučaj interpolacije: tačka se nalazi između izohipse i tačke.

3. Slučaj interpolacije: tačka se nalazi između dve tačke na karti.

Bez obzira na slučaj interpolacije, potrebno je odrediti:

H_V – Visinu više tačke/izohipse (čita se sa karte);

H_N – Visinu niže tačke/izohipse (čita se sa karte);

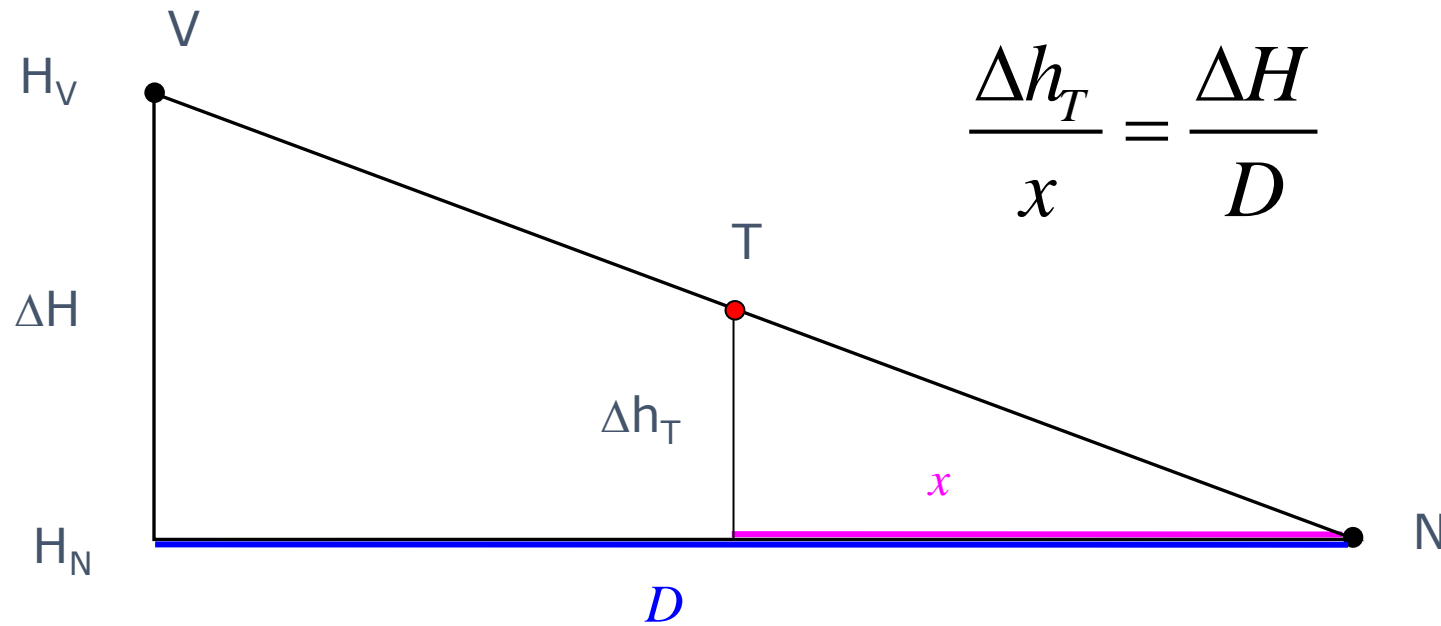
D – Rastojanje između izohipsi/tačaka ili izohipse i tačke (meri se na karti) i

x – rastojanje od niže izohipse/tačke do tačke za koju se vrši interpolacija (meri se na karti).

Interpolacija visine tačke između dve zadate tačke

$$\Delta H = H_V - H_N$$

$$\Delta h_T = \frac{\Delta H}{D} x$$

$$H_T = H_N + \Delta h_T$$

Pisani podužni profil

T	H [m]	stacionaža		
		1:2000 [mm]	1:1 [m]	1:500 [mm]
T ₁	93.8	0	0	0
1	94	3	6	12
2	95	5	10	20
3	96	9	18	36
T ₂				

Crtanje podužnog profila

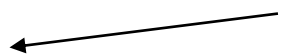
$R = 1 : 500$

1cm na profilu je 500 cm (5m) u prirodi

$R = 1 : \frac{500}{500}$

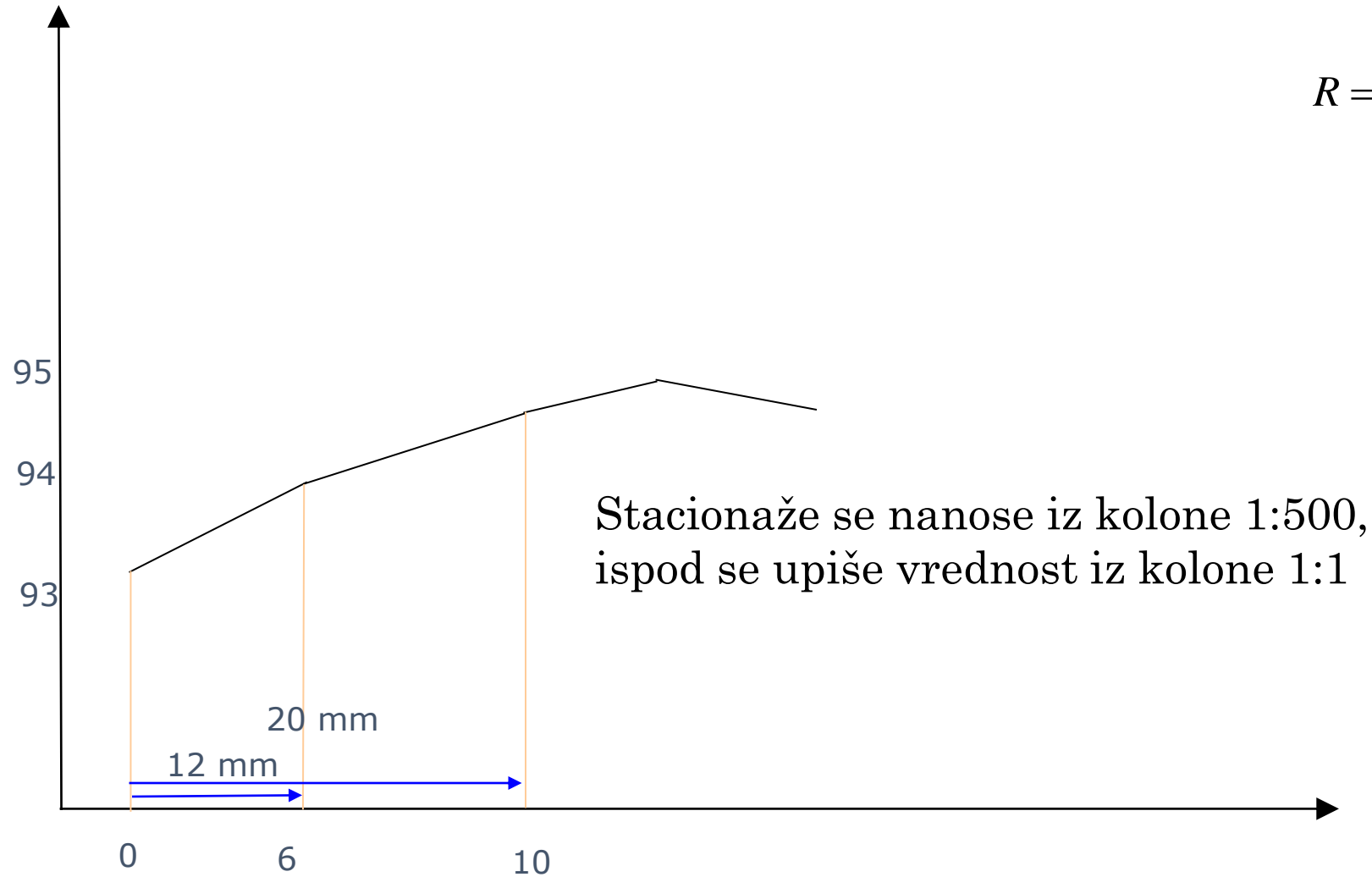
Napravi skalu za visine – pogledaj u tabeli koja je najveća i najmanja i za traženu razmeru unesi podatke

1cm na profilu je 500 cm (5m) u prirodi

$R = 1 : 500$

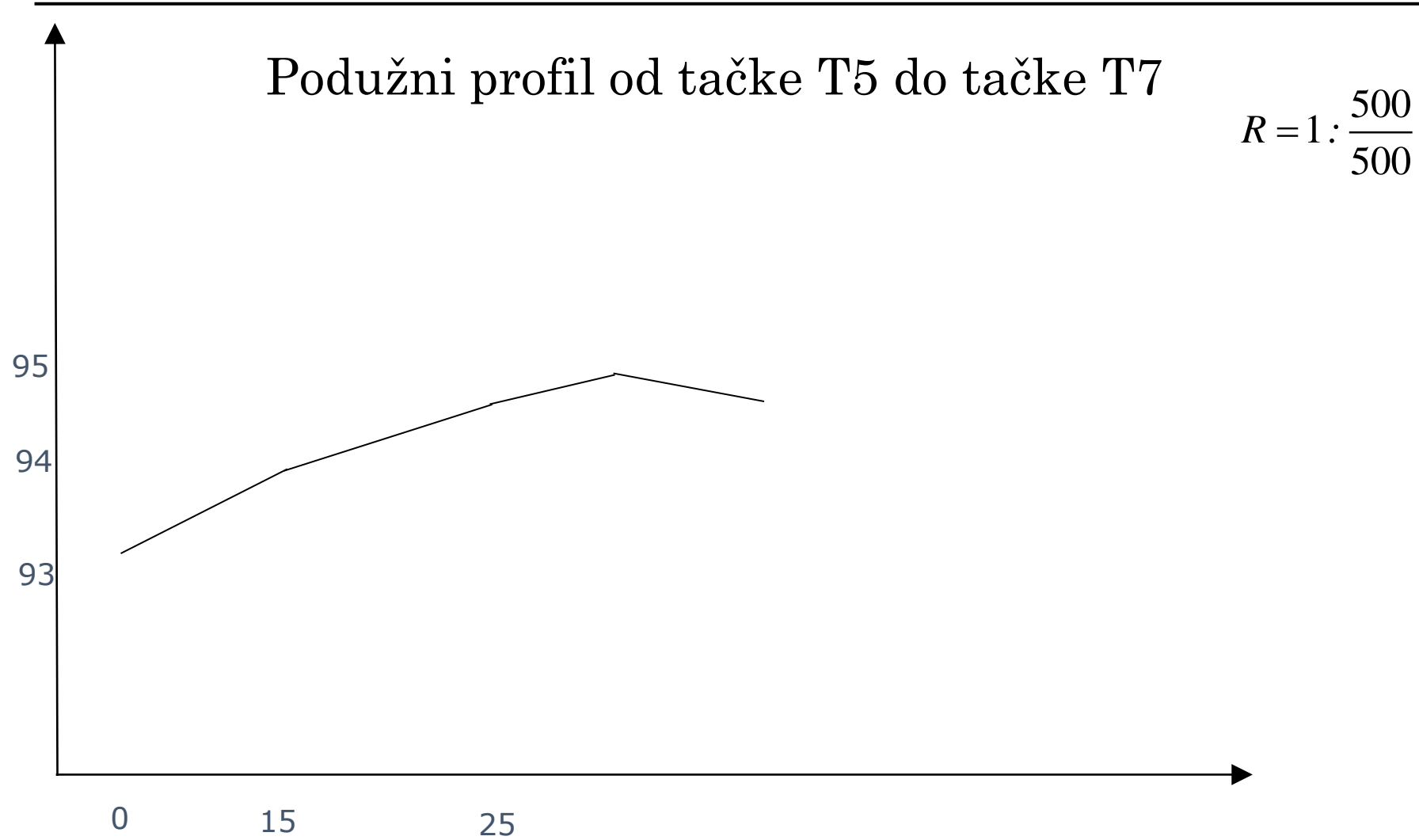
Crtanje podužnog profila

$$R = 1 : \frac{500}{500}$$

Stacionaže se nanose iz kolone 1:500,
ispod se upiše vrednost iz kolone 1:1

Crtanje podužnog profila

PITANJA?

